

Razmerje med anti-SLAPP direktivo in slovensko ureditvijo civilnih postopkov

Prof. Dr. Aleš Galič, Pravna fakulteta v Ljubljani

Usposabljanje o SLAPP tožbah- 16.11.2023

Strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti (Strategic Lawsuits Against Public Participation, SLAPP).

- tožbe, s katerimi hočejo politiki in podjetja utišati in finančno izčrpati novinarje, aktiviste, žvižgače in civilno družbo. Uporaba SLAPP tožb tako v EU kot po svetu zadnja leta narašča.
- Denarno izčrpavanje, Izčrpavanje glede porabe časa, dela, truda, osredotočenosti na delo... , Zastráževalni učinek

EUROPEAN CENTRE
FOR PRESS & MEDIA
FREEDOM

ECPMF

Monitor Support Engage News

03.10.2017 Warszawa - Gazeta Wyborcza - Dziennikarz - Piotr Stasiński - Fot. Michał

Gazeta Wyborcza's Piotr Stasiński: "They want to bury us under an avalanche of lawsuits"

GAZETA
wyborcza

NAM NIE JEST WSZYSTKO JEDNO

MFRR supports Gazeta Wyborcza in Poland who has received over 55 threats of legal action

L 138/30
EN
Official Journal of the European Union
17.5.2022

RECOMMENDATIONS

COMMISSION RECOMMENDATION (EU) 2022/758
of 27 April 2022
on protecting journalists and human rights defenders who engage in public participation from manifestly unfounded or abusive court proceedings ("Strategic lawsuits against public participation")

2022/0117 (COD)

Proposal for a
DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
on protecting persons who engage in public participation from manifestly unfounded claims or abusive court proceedings ("Strategic lawsuits against public participation")

THE EUROPEAN COMMISSION,

Having regard to the Treaty on the Functioning of the European Union, and in particular Article 292 thereof,

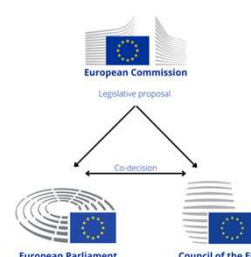
Whereas:

- (1) Article 2 of the Treaty on European Union states that the Union is founded on the values of respect for human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and respect for human rights, including the rights of persons belonging to minorities.
- (2) Article 10(3) of the Treaty on European Union states that every Union citizen has the right to participate in the democratic life of the Union. The Charter of Fundamental Rights of the European Union (the "Charter") provides, *inter alia*, for the rights to respect for private and family life (Article 7), the protection of personal data (Article 8), freedom of expression and information, which includes respect for the freedom and pluralism of the media (Article 11), and to an effective remedy and to a fair trial (Article 47).
- (3) The right to freedom of expression and information as set forth in Article 11 of the Charter includes the right to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers. While it is not an absolute right, any limitations thereto must be provided for by law, respect the essence of the right and be made only if they are necessary and genuinely meet objectives of general interest recognised by the Union or the need to protect the rights and freedoms of others (Article 52(1) of the Charter).
- (4) In line with Article 52(3) of the Charter and with the Explanations relating to the Charter, Article 11 of the Charter should be given the meaning and scope of Article 10 on freedom of expression and information of the European Convention on Human Rights as interpreted by the European Court of Human Rights. Article 10 of the European Convention on Human Rights protects freedom of expression and information. Within the scope of application of the European Convention on Human Rights, any restriction must be prescribed by law, must be necessary in a democratic society, and be made in pursuit of the legitimate aims set out in Article 10(2) of the European Convention on Human Rights.

Whereas:

- (-1) **The Union has set itself the objective of maintaining and developing the Union as an area of freedom, security and justice in which the free movement of persons is ensured. To establish such an area, the Union is to adopt, among others, measures relating to judicial cooperation in civil matters having cross-border implications needed for the elimination of obstacles to the proper functioning of civil proceedings. That purpose should be pursued if necessary by promoting the compatibility of the rules on civil procedure applicable in the Member States.**
- (1) Article 2 of the Treaty on European Union states that the Union is founded on the values of respect for human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and respect for human rights, including the rights of persons belonging to minorities.
- (2) Article 10(3) of the Treaty on European Union states that every Union citizen has the right to participate in the democratic life of the Union. The Charter of Fundamental Rights of the European Union (the "Charter") provides, *inter alia*, for the rights to respect for private and family life (Article 7), the protection of personal data (Article 8), freedom of expression and information, which includes respect for the freedom and pluralism of the media (Article 11), and to an effective remedy and to a fair trial (Article 47).
- (3) The right to freedom of expression and information as set forth in Article 11 of the Charter includes the right to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers. Article 11 of the Charter should be given the meaning and scope of the correspondent Article 10 of the European Convention on Human Rights ("ECHR") on the right to freedom of expression as interpreted by the European Court of Human Rights ("ECtHR").
- (4) **The purpose of this Directive is to facilitate, eliminate the obstacles to the proper**

- MNENJE ODBORA ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE (7.6.2023)
- za Odbor za pravne zadeve
- o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti oseb, ki se udeležujejo pri udeležbi javnosti, pred očitno neutemeljenimi ali zlorabljenimi sodnimi postopki (strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti)
- MNENJE ODBORA ZA DRŽAVLJANSKE SVOBOŠČINE, PRAVOSODJE IN NOTRANJE ZADEVE (24.5.2023)

V predlogih EU parlamenta...

- Širjenje kategorij varovanih oseb („ciljanih tarč pri SLAPP tožbah“)
- Širjenje načina udeleštvovanja javnosti
- Bolj razdelana pravila in za tožence ugodna pravila o „očitni neutemeljenosti“
- Psihološka pomoč
- Izobraževanje, ozaveščanje, izmenjava informacij, črne liste...
- Možnost udeležbe tretjih (amicus curiae)
- **Vendar države članice podpirajo izvorni predlog Komisije....**

INTERNATIONALEU

The EU Anti-SLAPP Directive – Betrayal of an Idea?

VON FORUM TRANSREGIONALE STUDIEN · VERÖFFENTLICHT 4. JULI 2023 · AKTUALISIERT 3. JULI 2023

By Satyajit Sarna

European Anti-SLAPP Directive under threat

pen
INTERNATIONAL

me · News · Technology · Media · EU Council endorses anti-SLAPP directive position, not everyone is convinced

EU Council endorses anti-SLAPP directive position, not everyone is convinced

Molly Killeen | Euractiv.com | Est. 6min

9. Jun. 2023 (updated 12. Jun. 2023)

Nezadovoljstvo „civilne družbe“ s predlogom direktive, a države članice ga podpirajo

European Union: 'We refuse to let the Anti-SLAPP Directive be a missed opportunity'

Bad news for journalists: Why 'Daphne's law' might not be as strong after all

Draft anti-Slapp measures are expected to be finalised soon. But will 'Daphne's law' be robust enough to protect journalists and rights watchdogs from oppressive lawsuits?

WE WILL NOT SUPPORT A WATERED-DOWN DIRECTIVE THAT WILL PROVIDE NO MEANINGFUL PROTECTION FOR JOURNALISTS, MEDIA OUTLETS, ACTIVISTS AND CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS IN EUROPE. INSTEAD OF SERVING AS A MODEL FOR AMBITIOUS ANTI-SLAPP LEGISLATION ACROSS EUROPE AND BEYOND.

#STOPSLAPPS

Glavna „orožja“ proti SLAPP tožbi – po predlogu Direktive

- Zgodnja zavrnitev očitno neutemeljenih tožb, ki zlorablajo sodni postopek
- Varščina za sodne stroške
- Odškodnina / povrnitev stroškov preko zneska, ki ga omogočajo splošna pravila ZPP
- Sankcije za kršitev deontoloških pravil (odvetniška etika); sodišče in/ali odvetniške zbornice
- Posebna pravila o mednarodni pristojnosti, merodajnem pravu in priznanju sodb iz tretjih držav

Ekskurz: Uredba Bruselj I – mednarodna pristojnost

- Mednarodno znan slovaški politik se čuti razžaljenega zaradi serije člankov na slovaškem online časopisu, ki so namigovali na njegovo povezanost s kriminalnim podzemljem. Odločil se je, da proti temu časopisu vloži tožbo za odškodnino za škodo v zvezi s posegom v čast in dobro ime. Kje lahko vloži tožbo.
- SEU (Shevill Alliance, e-date Advertising/Martinez): lahko vloži v vsaki državi, kjer je prišlo do posega, torej v vseh 26 državah članicah (sicer – razen na Slovaškem – v vsaki državi zgolj za del celotne škode, ki je bil povzročen ravno z dostopnostjo objave v tisti državi; teorija mozaika).

1 poseg x 26 držav = 26 tožb

Primer „mehke“ širše unifikacije prava EU

- Direktiva velja **le za „čezmejne spore“** (kakorkoli bodo na koncu definirani)
- **Zakaj omejitve?**: omejitve pristojnosti EU za reguliranje civilnih sodnih postopkov (81. člen Lizbonske pogodbe; „pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami“),
- Vendar **v resnici**: „posredna širša unifikacija“: ni racionalno imeti dva različna sistema za (1) domače in (2) čezmejne spore. Pričakovanje, da racionalen nacionalni zakonodajalec ne bo imel dveh vrst pravil – eno za domače, drugo za čezmejne spore
- **Primer**: EU Direktiva o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah: le za čezmejno mediacijo
- Implementacija te Direktive v Sloveniji: Zakon o mediaciji... (velja brez omejitev)

Koristni vzori za razmislek o novih instrumentih v splošnem pravnem postopku

- **Ni dileme:** Ureditev za SLAPP bo specifična (bodisi kot posebno poglavje v ZPP, bodisi kot – bolj verjetno – samostojen zakon)
- **A vendar:** Marsikaj iz Direktive bi lahko služilo za (ponovna) vzpodbuda za modernizacijo Zakona o pravnem postopku, torej ne le za SLAPP primere: npr. obravnava očitno neutemeljenih tožb (ali obramb pred tožbami), obravnava zlorabe pravic v sodnem postopku, varščina za pravne stroške, več diskrecije pri odločanju o povrnitvi stroškov ali odškodninskopravne korekcije (ki presegajo zgolj vprašanja povrnitve stroškov v postopku).
- Primer: Pravila o (širšem) razkritju dokazov in sorazmernost med interesi strank v Direktivi o odškodninskih tožbah na področju konkurenčnega prava ..Implementacija v sektorskem zakonu v SLO kasneje sprememba še splošno v ZPP

Nedvomno **številne koristi** od ureditve (poenotenja) anti-SLAPP zakonodaje na ravni EU **Vendar tudi nevarnosti**

- Nadaljnja fragmentacija procesnega prava; vedno nove posebne procesne ureditve za parcialna področja
- Ali bo deterrent effect (učinek odvrčanja) resničen, ni mogoče vnaprej vedeti
- Številna odprta kompleksna pravna vprašanja (npr. SLAPP, „zadeva v javnem interesu“, „očitno neutemeljena tožba“, „zloraba pravic“, „nesorazmeren poseg“ in dejanska vprašanja ugotavljanja, ali gre za SLAPP, za zlorabo pravic....)
- „Tanek led“ glede kršitev pravice do sodnega varstva
- Udeležba (intervencija?) tretjih oseb – nevarnost satelitskih pravnih ugotavljanja, ali gre za SLAPP

Anglija

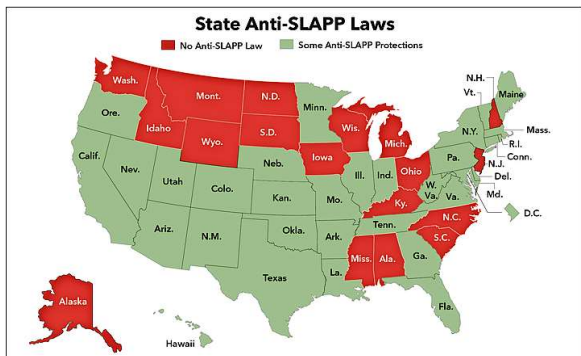

Democracy is at risk. We can't let oligarchs exploit British courts to silence their critics

[David Davis](#) (*Guardian*, 29 November 2022)

As a starting point, we must change the law to allow the courts to **reject the most egregious cases at an early stage**. We must force those who bring Slapp cases and lose to **pay significant damages**, to **deter** them from launching their cases at all. And we must ensure that **those unfairly targeted by Slapps are not lumped with crippling costs**. This is what the UK Anti-Slapp Coalition is calling for, and it is what our democracy demands.

ZDA

Source: Data from the Public Participation Project

Bloomberg BNA

ANTI-SLAPP

LAWS EXPLAINED

Protects defendants from cases brought in retaliation for petitioning legal action

PAYBACK

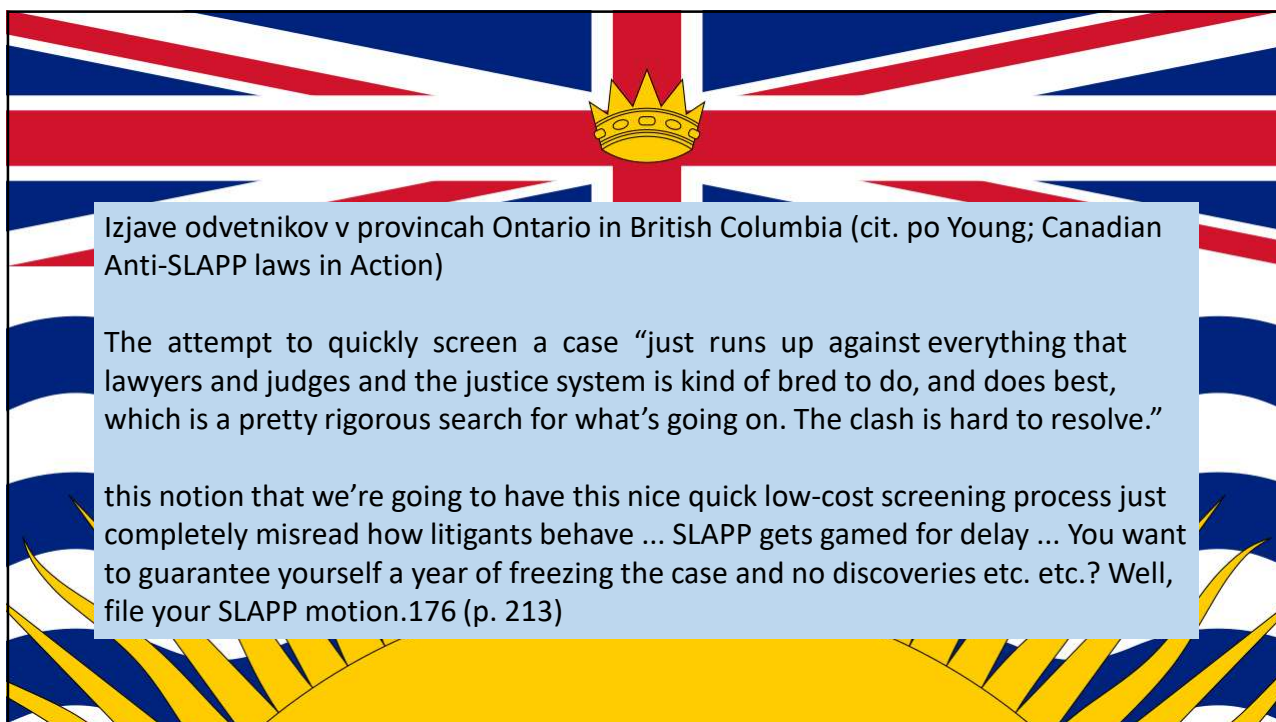
gives you the ability to file a motion to dismiss within 90 days after service of the complaint

If the court dismisses your case then **you** might have to cover "costs and reasonable attorney fees" for the opposing party

Typically large corporations, brands, and public figures file Anti-SLAPP lawsuits

Not every state has Anti-SLAPP statutes- and the ones that do vary in action,

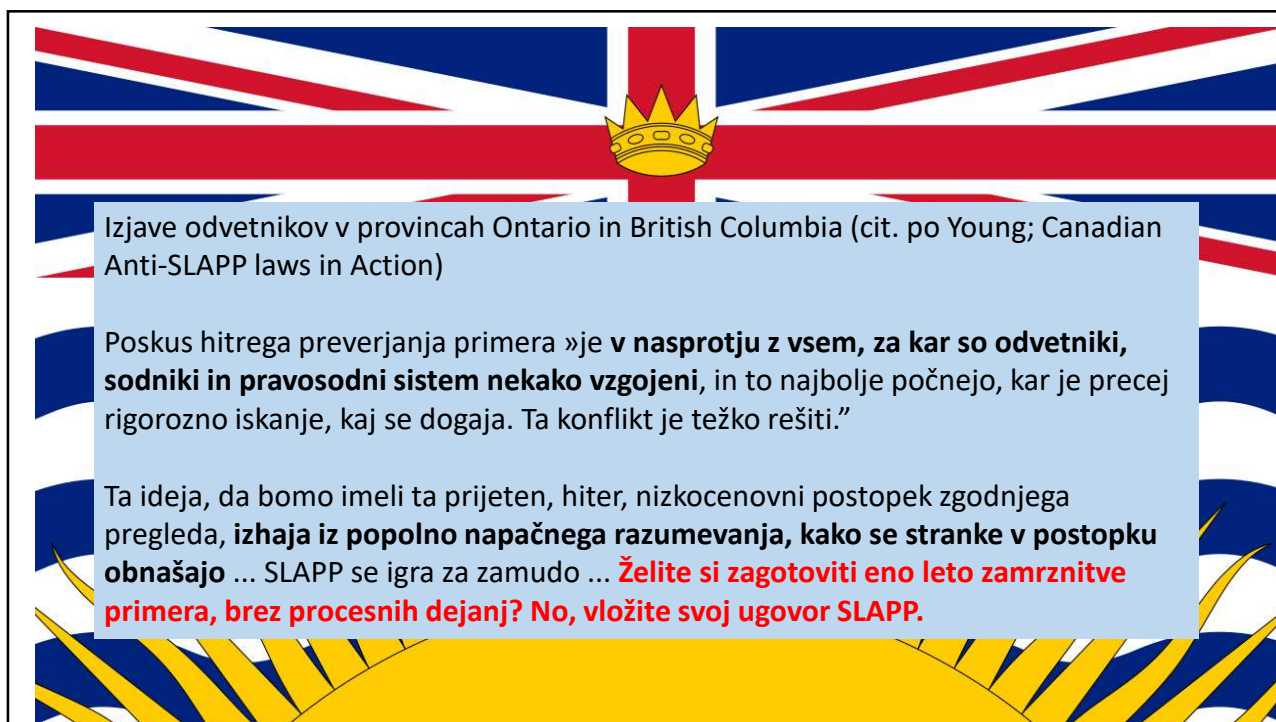
If a motion to dismiss is granted then the court "shall" award **you** "costs and reasonable attorney fees"

Izjave odvetnikov v provincah Ontario in British Columbia (cit. po Young; Canadian Anti-SLAPP laws in Action)

The attempt to quickly screen a case “just runs up against everything that lawyers and judges and the justice system is kind of bred to do, and does best, which is a pretty rigorous search for what’s going on. The clash is hard to resolve.”

this notion that we’re going to have this nice quick low-cost screening process just completely misread how litigants behave ... SLAPP gets gamed for delay ... You want to guarantee yourself a year of freezing the case and no discoveries etc. etc.? Well, file your SLAPP motion.176 (p. 213)

Izjave odvetnikov v provincah Ontario in British Columbia (cit. po Young; Canadian Anti-SLAPP laws in Action)

Poskus hitrega preverjanja primera »je **v nasprotju z vsem, za kar so odvetniki, sodniki in pravosodni sistem nekako vzgojeni**, in to najboljše počnejo, kar je precej rigorozno iskanje, kaj se dogaja. Ta konflikt je težko rešiti.”

Ta ideja, da bomo imeli ta prijeten, hiter, nizkocenovni postopek zgodnjega pregleda, **izhaja iz popolno napačnega razumevanja, kako se stranke v postopku obnašajo** ... SLAPP se igra za zamudo ... **Želite si zagotoviti eno leto zamrznitve primera, brez procesnih dejanj? No, vložite svoj ugovor SLAPP.**

TEXAS COURT OF APPEALS, THIRD DISTRICT, AT AUSTIN

NO. 03-19-00423-CV

Alex E. Jones; Infowars, LLC; and Free Speech Systems, LLC, Appellants

v.

Scarlett Lewis, Appellee

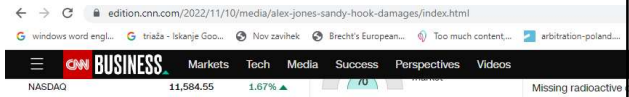
FROM THE 98TH DISTRICT COURT OF TRAVIS COUNTY
NO. D-1-GN-18-006623, THE HONORABLE SCOTT H. JENKINS, JUDGE PRESIDING

MEMORANDUM OPINION

Appellants Alex E. Jones; Infowars, LLC; and Free Speech Systems, LLC, appeal

“You’ve got parents laughing — ‘hahaha’ — and then they walk over to the camera and go ‘boo hoo hoo,’ and not just one but a bunch of parents doing this and then photos of kids that are still alive they said died? I mean, they think we’re so dumb.”

ora Anti-SLAPP

Alex Jones ordered to pay nearly half a billion dollars to Sandy Hook families in additional damages

By Oliver Darcy and Sonia Moghe, CNN
Updated 5:14 AM EST, Fri November 11, 2022

TEXAS COURT OF APPEALS, THIRD DISTRICT, AT AUSTIN

NO. 03-19-00423-CV

Alex E. Jones; Infowars, LLC; and Free Speech Systems, LLC, Appellants

v.

Scarlett Lewis, Appellee

FROM THE
NO. D-1-GN-18-006623

Appellants
from the district court's order
Citizens Participation Act
the district court's denial of

“Reviewing a TCPA motion to dismiss requires a three-step analysis.” *Youngkin v. Hines*, 546 S.W.3d 675, 679 (Tex. 2018). As a threshold matter, the moving party must show by a preponderance of the evidence that the TCPA properly applies to the legal action against it. Tex. Civ. Prac. & Rem. Code § 27.005(b). If the moving party meets that burden, the nonmoving party must establish “**by clear and specific evidence a prima facie case for each essential element of the claim** in question.” Id. § 27.005(c). If the nonmoving party satisfies that requirement, the **burden shift backs** to the moving party to prove each essential element of any valid defense by a preponderance of the evidence. Id. § 27.005(d).

ora Anti-SLAPP

Dan za sojenje: Snežič proti necenzurirano.si

Rok Snežič želi s serijskimi tožbami doseči, da nihče več nikoli ne bi pisal o njegovih poslih. Zato: pomagajte nam tako, da delite naše zgodbe.

https://nova24tv.si › Slovenija ▾

VEČER

NOVICE PENTLJE UPANJA PRIROČNIKI TISKANA IZDAJA OSMRTNICE

KRONIKA

požareport.si

Vodušek po oprostilni sodbi: Šlo je za slapp tožbo proti meni

ZNOVA OPROŠČEN: PADLA ŠE ČETRТА SLAPP TOŽBA LASTNIKOV VEČERA ZOPER BOJANA POŽARJA. IN PONIŽEN MOLK NOVINARJEV.

„Anti-SLAPP“ zakonodajo lažje vklopiti in uporabljati v anglosaških pravnih redih

Številni pravni instituti tudi širše poznani in podobni:

- Npr. early striking out frivolous/vexatious claims; early striking out of claims without any plausible merit;
- summary judgment
- Drugačna pravila o povrnitvi stroškov, kadar je tožba / obramba pred tožbo vodena/vložena v slabi veri, z zlorabo pravic
- Tožniška varščina za pravnne stroške (npr. R. 25.12 CPR Anglija)
- **Bistveno več prostora za sodniško diskrecijo in uporabe generalnih klavzul, splošnih pravnih načel, „pomensko odprtih norm“**

Ali se da vse doseči že z (pravilno) uporabo ZPP?

Nekaj DA

Npr. sankcije za zlorabo pravic (čl. 11 ZPP): „z namenom škodovati drugemu ali s ciljem, ki je v nasprotju z dobrimi običaji, vestnostjo in poštenjem,“

Denarna kazen (1.300 EUR) ni edino. V praksi US RS in VS RS že primeri, da se lahko sodišče „ubrani“ pred postopki, ki so očitna zloraba pravic tudi tako, da o njih vsebinsko ne odloča (npr. vztrajno ponavljanje že večkrat zavrnjenih predlogov za izločitev sodnika brez novih okoliščin/argumentov)

Pravila o povrnitvi stroškov (tudi separaten stroški!);

Pravila o preizkusu „izgledov za uspeh“ pri vlogi za brezplačno pravno pomoč

Marsikaj ne:

- Zgodnja zavrnitev „očitno neutemeljene tožbe“ (pozor: (1) neodpravljliva nesklepčnost ni nujno isto kot „očitna neutemeljenost“ in (2) zavrnitev nesklepčne tožbe brez glavne obravnave le v položaju zamudne sodbe; čl. 318 ZPP (3) ni presoje in sankcije za nesklepčnost pred vročanjem tožbe tožencu)
- Tožniška varščina
- Povrnitev odvetniških stroškov, ki presega znesek po tarifi
- Povrnitev in-house stroškov (delo lastne pravne službe ipd)
- Udeležba amicus curiae
- Hitro odločanje (problem slovenske ureditve vročanja)

§ 1295(2) ODZ (Avstrija)

(2) Tudi je odgovoren za to, kdor namenoma škodo prizadene na način, ki greši zoper dobre šege, toda, ako se je to zgodilo izvršujoč kakšno pravico le, ako je izvrševanje pravice imelo očiten namen, drugemu škodovati.

§ 408 ZPO (Avstrija)

1) Če sodišče ugotovi, da je poražena stranka postopek vodila očitno v slabi veri, jo lahko na predlog stranke, ki je v postopku uspela, obsodi na plačilo ustrezne odškodnine.

(2)

(3) Višino odškodnine sodišče odmeri po prostem preudarku

Tudi je odgovoren za to, kdor namenoma škodo prizadene na način, ki greši zoper dobre šege, toda, ako se je to zgodilo izvršujoč kakšno pravico, le, ako je izvrševanje pravice imelo očiten namen, drugemu škodovati. (Nov. III,

Uvodna izjava 10 predloga Direktive:
„Pogosto je pri tem prisotno neravnovesje moči med strankama, pri čemer ima tožeča stranka močnejši finančni ali politični položaj kot tožena.“

- **Razkritje financiranja s strani tretje osebe**
(pomembno: finančna superiornost tožnika je pogosto indic SLAPP tožbe; „pravi tožnik“ lahko to poskusi zakriti s „slamnatimi tožniki“)

Problemi izven ravni zakonodaje; neugodno pravno okolje in pravna kultura: (1) Sodišča:

- **averzija do sodne diskrecije**, do naslonitve na temeljna načela glede procesnopравnih vprašanj (npr. „prepoved zlorabe pravic“, „dobra vera“);
- **„Pred obravnavo pa sodnik spisa ne pozna“**
- **Fair trial paranoja**: pretiran strah pred inštancami in Ustavnim sodiščem (in ESČP), ki včasih pretirano in nesorazmerno širijo določena procesna jamstva (tipično: pravica do izjavljanja) na škodo drugih procesnih jamstev (učinkovitost dostopa do sodišča, sojenje brez nepotrebnega odlašanja)
- **Napoved: malo je sodnikov, ki bodo upali poseči po instrumentih „zgodnje zavrnitve očitno neutemeljene SLAPP tožbe“ ali izreči, da gre za „zlorabo postopka“**

2) Odvetnik – hired gun ali organ pravosodja?

- Premalo zavedanja, da odvetnik ni le izvajalec svobodnega poklica (in storitev za stranko), pač pa, po Ustavi, tudi del pravosodja **Percepcija, da je zloraba pravic dopustna, če je v korist stranki**
- **„korist stranki“**: podrazumeva legitimen cilj postopka; tj. **vsebinski uspeh v sporu** (ne pa npr. povzročanje stroškov, zavlačevanje, zastraševanje nasprotnika, vzbujanje nedopustnih pritiskov na sodišče ipd),
- **„misli“**; objektiviziran pojem –odvetnik je pravni strokovnjak;
- Čl. 11 pa ima tudi drugi odstavek („**ravnati vestno, pošteno, skrbno ter po načelih odvetniške poklicne etike**)

11. člen ZOdv;
odvetnik za stranko
lahko vloži vsako
pravno sredstvo, za
katero misli, da
lahko koristi stranki,
ki jo zastopa

Werden entsprechend dem Richtlinienentwurf und der Empfehlung der Kommission missbräuchliche Gerichtsverfahren gegen öffentliche Be... **Priporočilo Komisije (EU) 2022/758 o zaščiti novinarjev**

setzt, so ist ein daran (Uvodna izjava 20 predloga Direktive) Zlorabljeni dejstvujejo pri
sicherlich durch eine sodni postopki običajno vključujejo taktike, ki se v nimi in
Es kann auch nicht t sodnih postopkih uporabljajo v slabi veri, kot so
normierte Rechtssta pravdnih postopkih uporabljajo v slabi veri, kot so
tensweisen ihrer Ma **zavlačevanje postopkov**, povzročanje
BUNDESREI nesorazmernih stroškov toženi stranki v postopku
gotoviti tudi, da
Stellungnahme Nr. 50 avne delavce
Dezember 2022 bi lahko
aus Anlass der Empfehlung (EU) hovich drugih
27.04.2022 zum Schutz von Jourr o sodnega
sich öffentlich beteiligen, ti, ter temu
missbräuchlichen Gerichtsverfah
Beteiligung" – SLAPP)
Antwort der BRAK auf die Anfrage des BMJ vom 22.11.2022 unter besonderer
Bezugnahme auf die Nummern 9 bis 15 und 27 der Empfehlung

tožeče stranke uporabljajo za druge namene kot za
veljavljanje dostopa do sodnega varstva. Take
taktike se pogosto združujejo z različnimi oblikami
ustrahovanja, nadlegovanja ali groženj.

Zgodnja zavrnitev očitno neutemeljene tožbe (čl. 9)

Vprašanja: Standard „očitne neutemeljenosti“ ?

(več držav članic „zahteva“ definicijo; sam menim, da tega ni niti primerno niti mogoče definirati)

Prim.: (1) manifestly ill-founded (ESČP, Ustavno sodišče)

(2) Kršitev prepovedi sodniške samovolje oz. arbitrarnosti po praksi US RS:

(3) „očitno“ v slovenskem pravu

(4) Očitno v pravu EU (npr. „prima facie preizkus“ in „očitno neutemeljeni zahtevki“ v Uredbi o evropskem plačilnem nalogu)

OZ: pogodba **očitno** ne ustreza več pričakovanjem pogodbenih strank, med obveznostmi pogodbenih strank **očitno** nesorazmerje, čigar življenje ali zdravje je **očitno** ogroženo, sodišče spozna, da je to očitno koristnejše, prodajalec izločil stvari, ki so bile **očitno** namenjene za izročitev, iz okoliščin danega primera **očitno** izhaja, pripoznal **očitno** utemeljeno pravico tretjega, če je **očitno**, da material ni primeren za naročeno delo, zaradi take zamude **očitno** nima več interesa, plačilo postalo **očitno** nesorazmerno, če je **očitno**, da gre za stvari, ki se lahko mešajo

“po nobeni metodi pravne znanosti”... “logično se ne izide”, “brez razumnih argumentov, sprejetih v pravni znanosti”
 Up 336/06 in U-I-209/07 z dne 14.2.2008: "očiten" pomeni takšen, ki ga ni mogoče ovreči ali omajati niti po vsestranskem preizkusu, ker vse okoliščine, zdrava pamet in vse izkušnje, brez dokazovanja in brez možnosti nasprotnega utemeljevanja izključujejo vsako možnost drugačnega sklepanja

Kaj (in kdaj) je očitno neutemeljeno in kakšen preizkus to zahteva

- Ni isto kot nesklepčnost tožbe (tudi če bi bila vsa zatrjevana dejstva resnična, bi zahtevek bil zavržen, saj za takšna dejstva materialno pravo tožnika ne upravičuje do tistega, kar zahteva)
 - (1) po eni strani ožje: nesklepčnost zahteva poln materialnopravni preizkus; tudi težkih materialnopravnih vprašanj (le z dejstvi se sodišče ne ukvarja)
 - (2) po drugi strani širše: očitna neutemeljenost se lahko nanaša tudi na prima facie preizkus dejanskih vprašanj
- The Texas Citizens Participation Act:: „Prima facie“ test
- Ontario the claim will not be dismissed if there are “**grounds to believe**” that the “proceeding has substantial merit” and there are no valid defences.
- **According to the Court of Appeal for Ontario, this is a screening test:** Motion judges must be careful that s. 137.1 motions do not slide into de facto summary judgment motions. If the motion record raises serious questions about the credibility of affiants and the inferences to be drawn from competing primary facts, the motion judge must avoid taking a ‘deep dive’ into the ultimate merits of the claim.⁸⁵

Kaj (in kdaj) je očitno neutemeljeno in kakšen preizkus to zahteva

Izrazi v kanadski odvetniški/sodni praksi: „**Sniff test**“,
ne „deep dive“ into the ultimate merits of the **claim**; 1704604 Ontario Ltd v Pointes Protection Association, 2018 ONCA 685 at para 78

Zgodnja zavrnitev (2)

Člen 10 Prekinitev postopka v glavni stvari (tipično v ZDA, Kanadi – dokler ni odločeno o predlogu za hitro zavrnitev, postopek „stoji“)

Člen 11: Hitrost postopka (narok? Dokazi? Ustreznost analogije z odločanjem o začasni odredbah?)

Člen 12: Dokazno breme

- Države članice zagotovijo, da mora v primeru, ko je tožena stranka predlagala zgodnjo zavrnitev, tožeča stranka dokazati, da zahtevki ni očitno neutemeljeni (*obrazložitev: tudi sicer ima tožnik dokazno breme*)
- *Komentar: ureditev, da je breme izkaza, da zadeva ni „očitno neutemeljena“ na tožniku, je ustrezna (primerjalno so ureditve različne); a obrazložitev, da je to itak posledica pravil o dokaznem bremenu, je napačna; v pravnem postopku velja pravilo povezanosti trditvenega in dokaznega bremena; za samostojne ugovore nosi dokazno breme toženec*

“Reviewing a TCPA motion to dismiss requires a three-step analysis.” *Youngkin v. Hines*, 546 S.W.3d 675, 679 (Tex. 2018). As a threshold matter, the moving party must show by a preponderance of the evidence that the TCPA properly applies to the legal action against it. Tex. Civ. Prac. & Rem. Code § 27.005(b). If the moving party meets that burden, the nonmoving party must establish “**by clear and specific evidence a prima facie case for each essential element of the claim** in question.” Id. § 27.005(c). If the nonmoving party satisfies that requirement, the **burden shift backs** to the moving party to prove each essential element of any valid defense by a preponderance of the evidence. Id. § 27.005(d).

Zgodnja zavrnitev (3)

- Do kdaj se lahko zahteva?
- Razmerje do prekluzij (nova dejstva in dokazi)
- Je treba izvesti narok? Izvesti ne le listinske dokaze?
- Učinek ne bis in idem, če ugodeno?
- Kdo plača stroške, če zavrnjeno?
- Zakaj pritožba za obe stranki?

Vzbujanje pretiranih pričakovanj?

- „V par dneh...“, „takoj...“, „kot pri začasni odredbah...“, „toženec predlaga, sodišče odloči“....
- Vendar položaj ni isti kot pri začasni odredbi. Na predlog za zgodnjo zavrnitev bo moral tožnik imeti pravico, da odgovori. Zelo verjetno bo treba izvesti narok, vsaj če bodo sporna in relevantna tudi dejanska, ne le pravna vprašanja.
- ZDA, Kanada – praviloma rok 6 mesecev za odločitev (vmes pa vse stoji!)
- Če bo zgodnja zavrnitev imela učinek ne bis in idem (kot se baje načrtuje), bodo morale biti tožniku varovane vse procesne garancije
- To ni isto kot sedanja ureditev na Švedskem, kjer sodišče sicer takoj zavrže – a to nima učinka ne bis in idem

Hitra (v cca 1 letu!) zavrnitev zadeve je koristna v okoljih, kjer so sicer postopki zelo dolgi

How Long Will It Take For My Case to Go to Trial?

THE MCKINNEY LAW FIRM, P.C.

The Timeline For Getting A Case to Trial

A common question from clients is the length of time it can take for a case to get from filing to trial. While many cases settle within a few months to a year, cases that must go all the way to trial for resolution can take a good deal longer.

THE MCKINNEY LAW FIRM, P.C.
TEXAS EMPLOYMENT LAWYERS

Free Case Evaluation

USA: „Although **most cases will go to trial within 2 years from the date of filing**, some will **take longer because they involve complex issues of liability, insurance coverage disputes or high dollar damages that require expert testimony to prove up**. When the **testimony of expert witnesses like physicians, economists, engineers, or safety experts is needed**, the case **will also proceed more slowly**. Physicians are busy and will generally schedule depositions only on certain days of the month. Thus, the parties must wait to secure their testimony.“

So betrug die zusammen gerechnete Dauer von Ermittlungs- und Hauptverfahren im Jahr 2021 bei **bezirksgerichtlicher Zuständigkeit im Durchschnitt lediglich 6 Monate, bei landesgerichtlicher Zuständigkeit 4,2 Monate.**

Sankcije za zlorabo pravic v postopku

Člen 14 Odločitev o stroških

- Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da se lahko tožeči stranki, ki je začela zlorabljen sodni postopek za onemogočanje udeležbe javnosti, naloži plačilo vseh stroškov postopka, vključno s celotnimi stroški pravnega zastopanja tožene stranke, razen če so taki stroški pretirani.

Člen 15 Odškodnina

- Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da lahko fizična ali pravna oseba, ki je utrpela škodo zaradi zlorabljenega sodnega postopka za onemogočanje udeležbe javnosti, uveljavlja in pridobi polno odškodnino za navedeno škodo.

- Člen 16 Kazni Države članice morajo zagotoviti možnost, da sorazmerne

Priporočilo Komisije (EU) 2022/758 o zaščiti novinarjev in zagovornikov človekovih pravic, ki se udeležujejo pri udeležbi javnosti, pred očitno neutemeljenimi in zlorabljenimi sodnimi postopki (SLAPP)

26) Države članice bi morale po potrebi zagotoviti tudi, da deontološki standardi, katerih namen je **pravne delavce odvrniti od ravnanj**, ki **bi lahko pomenila zlorabo postopka ali zlorabo njihovih drugih poklicnih odgovornosti v zvezi z integriteto sodnega postopka**, ali jim taka ravnanja **prepovedati**, ter temu ustrezne **disciplinske sankcije**

o

vite,

Vprašanja

- Je pogoj za sankcioniranje zlorabe pravic ugotovitev, da je zahtevek vsaj delno neutemeljen?
- Gre lahko za zlorabo pravic tudi v primeru, če je zahtevek v celoti utemeljen?
- „drobljenje“ enotnega zahtevka v več tožb (SLO pravo nima „one bullet rule“ oz. omejitev za „delne tožbe“). To sicer ne bi rešilo vseh problemov

TOŽNIŠKA VARŠČINA

- V SLO trenutno le za tuje tožnike (izven EU) in le pod pogojem vzajemnosti
- Za domače spore se je to štelo za pretirano oviro za dostop do sodišča in pomanjkanje socialnosti
- Drugače npr. Anglija – za pravne osebe in tudi za fizične osebe v določenih primerih
- Predlog direktive to omogoča (za stroške in odškodnino) – in to je, menim, ena od najbolj učinkovitih varovalk.
- Ne gre za to, da tožnik te varščine ne bi zmoget plačati – gre za varstvo toženca, ki se mu sicer pogosto zgodi, da mu zmaga nič ne koristi, saj prisojenih stroškov ne bo mogel izterjati...

Končne opombe: Anti-slapp zakonodaja in neodvisnost sodišč

Čuvena naslovna stranica označila je početak ozbiljnih pokušaja vlasti da sasjeku *Feral*.

Vladini zvaničnici, kao i zvaničnici HDZ-a su izravno kritizirali *Feral*, optužujući ga za antihrvatsko izvještavanje u vrijeme kada je zemlja bila u ratu. Ali bilo je i svakodnevnih zastrašivanja susjeda i prijatelja članove redakcije.

Zatim je država krenula sudskim putem protiv *Ferala*.

„Svakodnevno su nama stizale tužbe po 10, 20, 50 hiljada maraka (njemačkih); to su bili milijuni maraka odštetnih zahtjeva. Kako god bi netko tužio *Feral*, naravno hrvatski sudovi su presuđivali u njegovu korist“ objašnjava Boris Dežulović, jedan od osnivača i urednika satiričnog tjednika.

EUROPEAN CENTRE
FOR PRESS & MEDIA
FREEDOM ECPMF

Monitor Support Engage

03.10.2017 Warszawa - Gazeta Wyborcza, Dziennikarz, Piotr Stasiński - Fot

Gazeta Wyborcza's Piotr Stasiński
"They want to bury us under an
avalanche of lawsuits"

The
Economist

Menu

Weekly edition

Search

GAZETA
wyborcza
NAM NIE JEST WSZYSTKO JEDNO

MFRR supports Gazeta Wyborcza in Poland who has received over 55 threats of legal action

Europe | Shackling judges

Europe confronts Poland
over its trampling on the rule
of law

Despite its name, the ruling Law and Justice party is no fan of
judicial independence

Hvala za vašo pozornost!

Koristno branje:

<https://www.yourhonor.com/web/images/pdfs/2019TCPABenchBook.pdf>

<https://cbr.cba.org/index.php/cbr/article/view/4774/4528>

LA REVUE DU BARREAU CANADIEN [Vol. 100, 2022, p. 187-222

CANADIAN ANTI-SLAPP LAWS IN ACTION

Hilary Young*

Strategic lawsuits against public participation (SLAPPs) are a pernicious problem affecting freedom of expression and public participation. To help combat this problem, Ontario enacted anti-SLAPP legislation in 2015. British Columbia followed suit in 2019. This article presents results of a qualitative study of lawyers' experience with anti-SLAPP litigation in Ontario and British Columbia. I interviewed 15 litigators familiar with these motions. Most had a positive view of the new legislation. However, they also revealed several reasons for concern, including the motions being slow

TEXAS CENTER
FOR THE JUDICIARY

2019 Civil Justice Conference

**The Texas Citizens Participation Act:
A Bench Guide with
2019 Amendments**

October 28, 2019
Amanda G. Taylor

OPOMBI

- 1) Screenshots (posnetki zaslona spletnih strani drugih avtorjev) - fair use (izobraževanje) and/or public records (brez avtorske pravice)
- 2) PPT temelji na verziji predloga Direktive z dne 27.4.2022. Na dan predstavitve (3.2.2023) je to še vedno aktualna, objavljena verzija. V pripravi so (po mojem vedenju) relativno obsežne spremembe predloga (delovni predlog, neobjavljeno)